

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 96/14
V Lucemburku dne 10. července 2014

Rozsudek ve věci C-138/13
Naime Dogan v. Spolková republika Německo

Požadavek na základní znalosti němčiny, jímž Německo podmiňuje vydání víz za účelem sloučení manželů tureckých státních příslušníků, kteří oprávněně pobývají na jeho území, je v rozporu s unijním právem

Tento požadavek, zavedený v roce 2007, je neslučitelný s doložkou „standstill“ dohody o přidružení s Tureckem

Od roku 2007 Německo v zásadě podmiňuje vydání víz v případě sloučení manželů, kteří jsou státními příslušníky třetí země, schopností toho z manželů, který se hodlá připojit k osobě usilující o sloučení rodiny, dorozumět se alespoň základním způsobem německy. Účelem této nové podmínky je předcházení nuceným sňatkům a podpora integrace.

Naime Dogan, turecká státní příslušnice pobývajících v Turecku, chce imigrovat ke svému manželovi do Německa. Manžel, který má rovněž tureckou státní příslušnost, zde žije od roku 1998. Je ředitelem společnosti s ručením omezeným, ve které je i většinovým společníkem, a je držitelem povolení k pobytu v Německu na dobu neurčitou. V lednu 2012 německé velvyslanectví v Ankaře znovu zamítlo žádost N. Dogan o vydání víza za účelem sloučení rodiny, a to z důvodu, že žadatelka nemá nezbytné jazykové znalosti.

Naime Dogan podala žalobu k Verwaltungsgericht Berlin (správnímu soudu v Berlíně, Německo). Ten se táže Soudního dvora, zda je požadavek na znalost jazyka, který stanovilo Německo od roku 2007, slučitelný s unijním právem, zejména s doložkou „standstill“ dojednanou začátkem 70. let 20. století v rámci dohody o přidružení s Tureckem¹. Tato doložka zakazuje zavádění nových omezení svobody usazování².

V dnešním rozsudku Soudní dvůr odpovídá, že doložka „standstill“ brání, aby po jejím vstupu v platnost bylo zavedeno ve vnitrostátním právu pravidlo, které by podmiňovalo vstup za účelem sloučení rodiny manželů/manželek osob s tureckou státní příslušností pobývajících v uvedeném členském státě tím, že nejprve prokáží nabytí základních znalostí úředního jazyka tohoto členského státu³.

Takový požadavek na znalost jazyka totiž ztěžuje sloučení rodiny, protože ve srovnání s podmínkami, které platily při vstupu doložky „standstill“ v platnost, zpřísňuje podmínky prvního vstupu manžela/manželky osoby s tureckou státní příslušností na území dotyčného členského státu. Taková právní úprava je tedy „novým omezením“ výkonu svobody usazování tureckými státními příslušníky ve smyslu této doložky.

¹ Tato doložka je součástí dodatkového protokolu podepsaného dne 23. listopadu 1970 v Bruselu a uzavřeného, schváleného a potvrzeného jménem Evropského hospodářského společenství nařízením Rady (EHS) č. 2760/72 ze dne 19. prosince 1972 o uzavření dodatkového protokolu a finančního protokolu podepsaných dne 23. listopadu 1970 a připojených k Dohodě zakládající přidružení mezi Evropským hospodářským společenstvím a Tureckem a o opatřeních, která mají být přijata pro jejich vstup v platnost (Úř. věst. L 293, s. 1; Zvl. vyd. 11/11, s. 41).

² Tento zákaz se posuzuje vůči omezením, která existovala ke dni vstupu doložky v platnost v dotyčném členském státě (v případě Německa k 1. lednu 1973).

³ S ohledem na tuto odpověď má Soudní dvůr za to, že není třeba odpovídat na druhou otázku Verwaltungsgericht, a sice zda předmětnému požadavku na jazykové znalosti brání i směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny (Úř. věst. L 251, s. 12; Zvl. vyd. 19/06, s. 224).

Soudní dvůr připomíná, že sloučení rodiny je nezbytným prostředkem pro umožnění rodinného života tureckých pracovníků působících na trhu práce v členských státech a přispívá ke zlepšení kvality jejich pobytu a k jejich integraci v těchto státech.

Rozhodnutí tureckého státního příslušníka, jako je S. Dogan, usadit se v členském státě, aby zde vykonával hospodářskou činnost stálým způsobem, může být totiž negativně ovlivněno tím, že právní předpisy tohoto členského státu ztěžují nebo znemožňují sloučení rodiny, takže uvedený státní příslušník může být v důsledku nucen k tomu, aby si vybral mezi svou činností v dotyčném členském státě, nebo rodinným životem v Turecku.

Zavedení nového omezení lze sice připustit, pokud je odůvodněno naléhavým důvodem obecného zájmu, může zajistit dosažení sledovaného legitimního cíle a nejde nad rámec toho, co je k jeho dosažení nezbytné, avšak Soudní dvůr má za to, že v projednávané věci nebyly tyto podmínky splněny.

Soudní dvůr v této souvislosti poukazuje na to, že i když důvody uvedené německou vládou (a sice předcházení nuceným sňatkům a podpora integrace) mohou být naléhavými důvody veřejného zájmu, **jde takové vnitrostátní ustanovení, jako je dotčený požadavek na znalost jazyka, nad rámec toho, co je nezbytné k dosažení sledovaného cíle, pokud neschopnost prokázat nabytí dostatečných jazykových znalostí vede k automatickému zamítnutí žádosti o sloučení rodiny, aniž je přihlíženo ke konkrétním okolnostem každého případu.**

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106